

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Josefa Růžičky a soudkyň JUDr. Věry Skalické a JUDr. Ireny Vitovské ve věci

žalobkyně: **J. G.**, narozená XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátem Mgr. Davidem Heydukem
sídlem Jaselská 27, 602 00 Brno

proti
žalovanému: neuveden

o žalobě pro zmatečnost

o odvolání žalobkyně proti usnesení Okresního soudu v Hodoníně ze dne 18. 1. 2024, č. j. 20 C 187/2022 - 116

takto:

Usnesení soudu I. stupně se **zrušuje a** věc se **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

- Okresní soud v Hodoníně jako soud I. stupně zamítl v záhlaví označeným rozhodnutím žalobu pro zmatečnost, kterou se žalobkyně domáhala zrušení usnesení Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22. 6. 2021, č. j. 31 D 474/2021 – 90 (výrok I.), ustanovenému advokátu Mgr. Davidu Heydukovi přiznal odměnu ve výši 29.252,80 Kč (výrok II.) a ČR – Okresnímu soudu v Hodoníně nepřiznal náhradu nákladů ve vztahu k žalobkyni (výrok III.). Soud I. stupně se primárně zabýval zdravotním stavem žalobkyně a po provedených důkazech, které dával do souvislosti s výpovědí žalobkyně a notářky, dospěl k závěru, že její zdravotní stav nebyl dostatečně prokázán. Návrh žalobkyně na vypracování znaleckého posudku za účelem zjištění jejího zdravotního stavu soud jako nevhodný zamítl, když soudu nepředložila dostatečný počet podkladů, ze kterých by bylo možno vyjít, když její lékařské zprávy jsou z prosince 2021. Soud nezpochybnul závažnost zdravotního stavu žalobkyně, která i v jeho důsledku má přiznan invalidní důchod, ale na druhou stranu ani ona a ani žádný ošetřující lékař, případně posuzovatel invalidního důchodu neshledal, že by její zdravotní stav byl na omezení svéprávnosti a tím poskytnutí jí zvýšené ochrany. Podle názoru soudu, ani kdyby vyšlo najevo, že zdravotní stav žalobkyně nebyl dobrý, nic by nezměnilo na situaci, že by se stala dědičkou, když dědictví ve lhůtě neodmítla. Dále soud podotkl, že ačkoliv byl zástupce žalobkyni ustanoven usnesením č. j. 20 C 187/2022 – 69, má za to, že s ohledem na skutečnost, že není omezena ve svéprávnost a její problémy spojené s únavovým syndromem se objevují jen občas, tak překážka ve smyslu § 229 odst. 1 písm. c) o. s. ř. uplynula již uplynutím tří měsíců od 23. 6. 2021, který sama žalobkyně označila za den, kdy jí všechno „došlo“ a poslala e-mail notářce. Soud se neztotožnil s právním názorem žalobkyně, že tím, že žalobu podala ještě v době, kdy nebylo pravomocně rozhodnuto o obnově řízení, tak lhůta byla zachována a žaloba byla podána včas. Soud má za to, že žaloba je opožděná, a proto ji zamítl. Soud žalobu zamítl nejen proto, že uplynula subjektivní lhůta, kdy žaloba pro zmatečnost mohla být podána ve smyslu § 234 odst. 2 o. s. ř., ale také proto, že žalobkyně dostatečně neprokázala, že by její zdravotní stav byl natolik zásadní, Shodu s prvopisem potvrzuje: Lýdie Jelínková Podzimková

že nemohla vědět, co podepisuje, když sama o svých problémech ví, do Hodonína došla, místo sídla notářky našla, notářce se nijak nezmínila, že by její akutní zdravotní stav nebyl dostatečný pro právní jednání a ani soudu nepředložila dostatečné množství zdravotních zpráv z daného období tak, aby soud mohl nechat znalecky posoudit její zdravotní stav v daný den. Ustanovenému zástupci žalobkyně soud přiznal odměnu za zastupování ve výši celkem 29.252,80 Kč. ČR – Okresnímu soudu v Hodoníně soud právo na náhradu nákladů ve vztahu k žalobkyni nepřiznal.

2. Proti shora uvedenému rozhodnutí soudu I. stupně žalobkyně podala odvolání a navrhl, aby odvolací soud napadené rozhodnutí ve výroku I. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Žalobkyně uplatnila odvolací důvody podle ust. § 205 odst. 2 písm. c), d), e) a g) o. s. ř. a pokud jde o důkazní návrh na vypracování znaleckého posudku, který soud zamítl, uvedla, že jí fakticky znemožnil prokázat tvrzené skutečnosti a v důsledku neprovedení navrhovaného důkazu neúplně zjistil skutkový stav věci. Ke vlivu zdravotních obtíží žalobkyně na její jednání a rozhodování se měl vyjádřit znalec v navrženém znaleckém posudku a závěr, že by zdravotní stav žalobkyně byl na omezení svéprávnosti a tím poskytnutí jí zvýšené ochrany, nebyl soud oprávněn bez znaleckého posudku učinit. Dále se žalobkyně neztotožnila se závěrem soudu, že žaloba pro zmatečnost byla podána opožděně. Ustanovení § 229 odst. 1 písm. c) o. s. ř., neváže počátek běhu lhůty na skutečnost, že si účastník uvědomí, že neměl způsobilost vystupovat před soudem. Okamžikem významným pro počátek běhu subjektivní lhůty dle § 234 odst. 2 o. s. ř. by bylo například vyléčení nemoci, pro kterou účastník nemohl v řízení jednat. U žalobkyně nelze tvrdit, že u ní odpadla překážka, pro níž nebyla schopna před soudem vystupovat, když její zdravotní problémy jsou dlouhodobě přetrvávající. Argumentace tím, že se zdravotní obtíže takovým razantním způsobem projeví jen někdy, je dle mínění žalobkyně nepřiléhavá. Důvodný není ani odkaz soudu na to, že žalobkyně není omezena ve svéprávnosti, neboť takový výklad ust. § 229 odst. 1 písm. c) o. s. ř. je ryze formalistický. Toto ustanovení je třeba vykládat tak, že nezpůsobilou jednat před soudem je osoba, která v rozhodné době sice nebyla omezena ve svéprávnosti, ale trpěla zdravotními problémy, pro něž bylo třeba ustanovit jí zástupce.
3. Krajský soud v Brně jako soud odvolací, na základě přípustného odvolání (§ 201, § 202 odst. 1 o.s.ř.), které bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.) a se všemi náležitostmi (§ 205 odst. 1 o.s.ř.), přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně v rozsahu napadeném opravným prostředkem, stejně jako řízení jeho vydání předcházející a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je důvodné.
4. Ze spisu Okresního soudu v Hodoníně sp. zn. 20 C 187/2022 odvolací soud zjistil, že žalobkyně navrhovala jako důkaz vypracování znaleckého posudku k posouzení jejího zdravotního stavu ke dni 22. 6. 2021, kdy byla přítomna v notářské kanceláři notářky JUDr. Šafaříkové projednávající pozůstalost po matce žalobkyně M. G., zemřelé dne 1. 3. 2020. Soud I. stupně provedení důkazu vypracováním tohoto znaleckého posudku zamítl z důvodů uvedených v odst. 11 odůvodnění napadeného rozhodnutí.
5. Podle § 120 odst. 1 o. s. ř., účastníci jsou povinni označit důkazy k prokázání svých tvrzení. Soud rozhoduje, které z navrhovaných důkazů provede.
6. Podle § 127 odst. 1 o. s. ř., závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, vyžádá soud u orgánu veřejné moci odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující nebo je-li pochybnost o správnosti podaného odborného vyjádření, ustanoví soud znalce. Soud znalce vyslechne; znalci může také uložit, aby posudek vypracoval písemně. Je-li ustanoveno několik znalců, mohou podat společný posudek. Místo výslechu znalce může se soud v odůvodněných případech spokojit s písemným posudkem znalce.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Lýdie Jelínková Podzimková

7. Podle § 132 o. s. ř., důkazy hodnotí soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Povinností soudu je vypořádat se se vším co v průběhu řízení vyšlo najevo a co účastníci řízení tvrdí, má-li to vztah k projednávané věci. Pokud soudy této zákonné povinnosti nedostojí, a to jednak tím, že se zjištěnými skutečnostmi nebo tvrzenými námitkami nezabývají vůbec, nebo se s nimi vypořádají nedostatečným způsobem, má to za následek vadu řízení promítající se jako zásah do ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces podle článku 6 odst. 1 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách, a to práva na soudní ochranu podle článku 90 Ústavy ČR a článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (např. nález Ústavního soudu, sp. zn. IV. ÚS 563/03, I. ÚS 643/04).
8. Podle § 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř., odvolací soud rozhodnutí zruší, jestliže rozhodnutí není přezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů.
9. S ohledem na obsah žaloby pro zmatečnost, kterou je soud I. stupně vázán, bylo jeho úkolem zabývat se pouze tím, zda byly dány důvody pro zrušení usnesení Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22. 6. 2021, č. j. 31 D 474/2021 – 90, čehož se žalobkyně domáhala s ohledem na její tvrzení, že na jednání, kde probíhalo dědické řízení byla ve stavu nekompetentnosti k právním úkonům, když nebyla schopna projevit svou pravou vůli. Skutečnosti týkající se postavení žalobkyně jako dědičky s ohledem na její úkon ve vztahu k výzvě notáře ohledně možnosti odmítnutí dědictví odvolací soud neposuzoval a není důvod, aby se jimi v daném řízení zabýval soud I. stupně. Odvolací soud ovšem sdílí názor žalobkyně, že soud I. stupně se nedostatečně zabýval jejím zdravotním stavem a jeho vlivem na její chování, jednání a rozhodování. Závěr o zdravotním stavu žalobkyně závisí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, a proto v dané věci, bez znaleckého posudku si úsudek o zdravotním stavu žalobkyně nemůže z dosud provedeného dokazování učinit soud I. stupně sám. Tím, že soud I. stupně odmítl návrh žalobkyně na vypracování znaleckého posudku, jí fakticky znemožnil, aby tvrzené skutečnosti ke svému zdravotnímu stavu prokázala. Odvolací soud tak dospěl k závěru, že k otázce posouzení vlivu zdravotních obtíží žalobkyně na její jednání a rozhodování je třeba vypracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví s příslušnou specializací.
10. Z výše uvedených důvodů odvolací soud napadené rozhodnutí soudu I. stupně zrušil (§ 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř.), neboť jej pro nedostatek důvodů nelze v odvolacím řízení přezkoumat a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř.), v němž soud I. stupně doplní dokazování o vypracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví za účelem zjištění, zda ke dni 22. 6. 2021 byla žalobkyně ve stavu nekompetentnosti k právním úkonům, když nebyla schopna projevit svou pravou vůli a její stav, ve kterém se k tomuto dni nacházela, ji ovlivnil tak, že nebyla způsobilá jednat před soudem (notářem).
11. Odvoláním žalobkyně do výroku I. napadeného rozhodnutí byly dotčeny i jeho navazující výroky II., III. o náhradě nákladů řízení, o nichž ve vztahu k ustanovenému zástupci a ve vztahu k ČR – Okresnímu soudu v Hodoníně znovu soud I. stupně rozhodne v novém řízení, jímž se řízení u něho končí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Brno 29. května 2024

JUDr. Josef Růžička v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Lýdie Jelínková Podzimková